



יום שני י"א תמוז תשפ"ה, 07/07/25

מחווון לעבודת מיני-חקר בתנ"ך לתלמידי תיכון - תשפ"ו

הקדמה לתלמידים

עבודת מיני-חקר זו מהווה חלק מהערכה חלופית בלימודי התנ"ך. מטרתה לפתח את יכולות החקר שלכם תוך העמקת הידע בתנ"ך ופרשנותו. במסגרת העבודה תתנסו בניסוח שאלת חקר, איסוף ועיבוד מידע ממקורות שונים, ניתוח טקסטים מקראיים, והסקת מסקנות מבוססות.

דרישות כלליות

- **היקף העבודה** 5-7 עמודים (לא כולל שער, תוכן עניינים, רשימת מקורות ונספחים).
- **עיצוב** גופן David בגודל 12, רווח שורה וחצי.
- **מקורות** לפחות 4-5 מקורות ביבליוגרפיים (פרשנויות מסורתיות ומחקריות).
- **אופן ההגשה** העבודה יכולה להיכתב ביחיד או בזוגות (במקרה של עבודה בזוגות - יש להקפיד על חלוקת עבודה שווה וכל תלמיד יגיש רפלקציה אישית).

מבנה העבודה

1. שער העבודה (לא נכלל בספירת העמודים)

- שם העבודה
- שם התלמיד/התלמידים
- תעודת זהות
- כיתה
- שם המורה
- שם בית הספר
- תאריך הגשה

2. תוכן עניינים (לא נכלל בספירת העמודים)

- רשימת כל הפרקים והסעיפים בעבודה עם מספרי העמודים.

3. מבוא (היקף מומלץ עמוד אחד)



במבוא יש להתייחס ל

- **מה** - הצגת נושא העבודה ושאלת החקר, מטרות העבודה, והרקע לנושא.
- **מדוע** - חשיבות הנושא, למה בחרתם בשאלת חקר זו, מה אתם מקווים להוכיח/להסביר.
- **מאין** - תיאור קצר של המקורות העיקריים בהם השתמשתם.
- **איך** - תיאור מבנה העבודה וחלקיה השונים.
- **חלק אישי** (אופציונלי) - מה עורר את סקרנותכם, מה מניע את הלמידה שלכם.

4. גוף העבודה (היקף מומלץ 3-5 עמודים)

- הצגת פרקי העבודה על-פי סדרם בתוכן העניינים.
- דיון מעמיק בשאלת החקר תוך הצגת דרכי מענה שונות.
- הבאת ממצאים מהמקורות וניתוח שלהם.
- פרשנות אישית והבעת דעה מנומקת.
- הבאת ציטוטים רלוונטיים מהמקרא ומפרשנויות שונות, תוך ניתוח והשוואה.

5. סיכום (היקף מומלץ עמוד אחד)

- הצגת הממצאים העיקריים שעלו בעבודה.
- מתן מענה/מענים לשאלת החקר שהוצגה במבוא.
- מסקנות כלליות שעלו מלימוד הנושא.
- התייחסות לשאלות אפשריות נוספות הנגזרות מהמחקר.

6. רפלקציה אישית (היקף מומלץ עמוד אחד)

- תיאור התהליך האישי שעברתם במהלך כתיבת העבודה.
- התלבטויות, קשיים ודרכי התמודדות.
- תובנות אישיות שהגעתם אליהן.
- מה למדתם על עצמכם במהלך העבודה.
- הערכה עצמית של התוצר הסופי.

7. רשימת מקורות (לא נכלל בספירת העמודים)

- רישום מלא ומסודר של כל המקורות ששימשו לעבודה.
- יש להקפיד על רישום ביבליוגרפי נכון ואחיד.



- סדר הרישום שם המחבר (שם פרטי ושם משפחה), שנת פרסום, שם הספר/המאמר, שם כתב העת/ההוצאה לאור, עמודים.

8. נספחים (אופציונלי, לא נכלל בספירת העמודים)

- חומרים נוספים שתרמו לעבודה ושאינם חלק מגוף העבודה

פירוט מרכיבי ההערכה:

❖ הבניית גוף ידע ושאלת חקר (25%) שאלת חקר (10 נקודות) - שאלה מורכבת המשלבת מספר מושגים או רעיונות. - מאפשרת מגוון פרשנויות ונקודות מבט. - השאלה ניתנת לפירוק לתתי-שאלות מחקריות. - ניכרת מקוריות ועניין עיוני. - הקשר ברור לנושא המקראי. - מנוסחת באופן מדויק וברור ניתוח הטקסט המקראי (15 נקודות) - התעמקות בטקסט ובמושגים המרכזיים בו. - התייחסות לקשיים פרשניים והצעת פתרונות - הבחנה בין פשט לדרש. - התייחסות להקשר הרחב (ספרותי, תרבותי, רעיוני). - השוואה בין גרסאות שונות (אם רלוונטי) - הצגת מקבילות רלוונטיות ומשמעותן ❖ שימוש במקורות מידע (20%) בחירת מקורות (8 נקודות) - שימוש במקורות מגוונים: מסורתיים ומודרניים. - רלוונטיות גבוהה לשאלת החקר. - שילוב מאוזן של סוגי מקורות (ספרים, מאמרים, פרשנויות).	מהות הלמידה (60%) מרכיב זה מתייחס לאיכות התוכן המקראי, העיון הפרשני והביסוס המחקרי של העבודה. זהו הליבה של עבודת החקר.
---	---



- מקורות רלוונטיים המייצגים גישות שונות - ציטוט מדויק לפי כללי ציטוט אקדמיים עיבוד ומיזוג מידע (12 נקודות) - סיכום ומיזוג מקורות באופן עצמאי. - השוואה בין עמדות שונות. - שילוב ביקורתי של מקורות בתוך מהלך העבודה. - ציטוטים מדויקים ושימוש נכון במראי מקום. ❖ מבנה ותוכן העבודה (15%) מבנה וארגון העבודה (7 נקודות) - מבנה לוגי וברור. - רצף רעיוני בין חלקי העבודה. - חלוקה נכונה לפי פרקים או נושאים. תוכן וסיכום (8 נקודות) - סיכום של ממצאי העבודה. - הצגת מסקנות מבוססות. - התייחסות לשאלות המשך או להשלכות.	
ניתוח ביקורתי (5 נקודות) • ניתוח עצמאי של הממצאים. • זיהוי הנחות יסוד והבחנה בין עיקר לטפל. • השוואה בין מקורות ועמדות שונות. עמדה אישית (5 נקודות) • הבעת דעה אישית מקורית. • נימוקים מבוססים. • התייחסות לעמדות חלופיות.	חשיבה ביקורתית ודעה אישית (10%) מרכיב זה מתייחס ליכולת של התלמיד לנתח את המידע באופן עצמאי ולהביע עמדה אישית מנומקת.
בקיאות והבנה (5 נקודות) • שליטה בתכני העבודה והמקורות הרלוונטיים	



• הבנת הקשרים רחבים והכרת הרקע ההיסטורי והתרבותי • יכולת לקשר לנושאים אחרים/נוספים במקרא • הבנת מורכבות הפרשנות המקראית • שימוש נכון במונחים מקצועיים תהליך עבודה ומעורבות (5 נקודות) • מעורבות ויוזמה לאורך תהליך העבודה • עבודה עצמאית • הטמעת משוב באופן מלא • תיעוד מסודר של תהליך העבודה • שיקולי דעת בבחירות המחקריות	הערכת המורה לתהליך התלמיד (10%) מרכיב זה מתייחס למעורבות התלמיד בתהליך העבודה ולהבנתו את הנושא, כפי שבאים לידי ביטוי בשיחה אישית עם המורה.
• תיאור תהליך הלמידה. • זיהוי אתגרים והצלחות. • תובנות אישיות משמעותיות. • רפלקציה על ההתפתחות בלמידה.	רפלקציה (10%) מרכיב זה מתייחס ליכולת התלמיד לשקף את תהליך הלמידה שעבר, את הקשיים והתובנות שלו.
• הצגה בהירה של העבודה. • הסבר וביסוס של בחירות מחקריות. • מענה מבוסס לשאלות. • שימוש באמצעי המחשה לפי הצורך.	הגנה על העבודה (10%) מרכיב זה מתייחס ליכולת התלמיד להציג, להסביר ולהגן על העבודה שביצע.

1. הנחיות לניסוח שאלת חקר איכותית

שאלת חקר טובה צריכה לענות על הקריטריונים הבאים

- שאלה **פתוחה** שאין לה תשובה מן המוכן
- שאלה **מתדיינת** שהתשובה עליה אינה חד-משמעית
- שאלה שאינה רחבה מדי או צרה מדי
- שאלה שניתן לפרק אותה לשאלות משנה
- שאלה שמובילה ליצירת ידע חדש ולא רק לסיכום מידע קיים



למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת חברה ורוח



מדינת ישראל
משרד החינוך

2. לוח זמנים מומלץ לעבודה

- **שלב א'** בחירת נושא וניסוח שאלת חקר ראשונית (שבוע 1-2)
- **שלב ב'** איסוף מקורות ראשוני וקריאה (שבוע 3-4)
- **שלב ג'** דיון עם המורה והגשת ראשי פרקים (שבוע 5)
- **שלב ד'** כתיבת טיוטה ראשונה (שבוע 6-8)
- **שלב ה'** קבלת משוב מהמורה (שבוע 9)
- **שלב ו'** תיקונים וכתיבת הגרסה הסופית (שבוע 10-11)
- **שלב ז'** הגשת העבודה הסופית (שבוע 12)

3. עצות למיקוד ולשיפור העבודה

- **בחרו נושא שמעניין אתכם** -הדבר יקל על תהליך המחקר ויהפוך אותו למשמעותי יותר.
- **התמקדו בשאלת חקר ממוקדת** -שאלה טובה תוביל לעבודה טובה.
- **היעזרו בפרשנויות מגוונות** -שלבן בין פרשנות מסורתית ומודרנית.
- **הביעו דעה מנומקת** -אל תסתפקו בהבאת דעות אחרים, פתחו עמדה עצמאית מבוססת.
- **הקפידו על מבנה לוגי** -ודאו שיש קשר הגיוני בין חלקי העבודה.
- **תכננו את זמנכם נכון** -אל תשאירו את רוב העבודה לרגע האחרון.
- **התייעצו עם המורה** -לאורך תהליך הכתיבה ולא רק בסופו.

בברכה,

על-ציון.

מנהלת תחום דעת תנ"ך ממ'